

10-Amaliy ish

Mavzu: Gipsometrik shkalalarni qurish

Ishning maqsadi. Gipsometrik shkalalarni qurishda rangli plastikalarni qo'llash. Har xil shaklga ega quruqlik relyefi uchun rangli shkalalarni chizish va jihozlash.

Ishning bajarilish tartibi. Relyefning ko'tarilishi va pasayishini ko'rsatish maqsadida izogips chiziqlari orasiga ranglarning tobora ochlashib yoki to'q lashtirib tasvirlanishi:

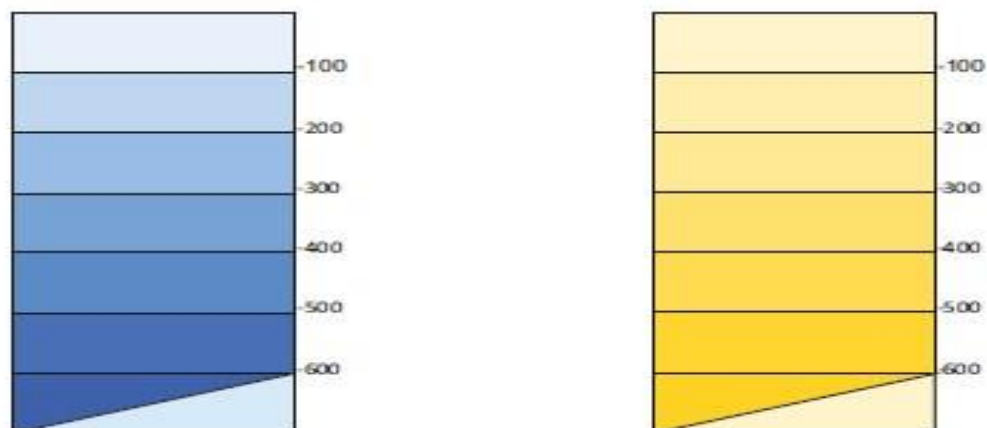
- Yorqinligining pasayishi vaqtida;
- Oshishi-shkalada yuqorilashishi bilan to'q rangga aylanishi (yashiljigarrang);
- Rangning yuqorilashishi bilan uning issiqligi va ortib borishi (spektrli shkalada);
- Yuqorilashishi bilan tusining to'q ranggi kamayishi va yorqinligini oshishi (spektr shkalada);
- Daryo chuqurligi rangli shkalada ko'rsatiladi. Har bir talaba bitta rang shkalasini qo'lda chizish orqali bajaradi va uning analogini kompyuterda bajaradi.

Bundan oldin qo'lda va kompyuterda ishlab chiqqan shkalalar yordamida har xil relyeflar uchun gipsometrik xaritaning bir qismini jihozlash (ish har xil quruqlik relyefi va daryolar uchun tayyorlangan ko'k rangdagi gorizontallar bilan bajariladi.)

Har xil relyef tiplari uchun gipsometrik karta qismlarini jihozlash. Qo'lyozma va kompyuter variantlarida gipsometrik xaritalarni jihozlash uchun rangplastikasini ishlatish amaliyotini oshirish va o'zlashtirish. **Topshiriqlar**

1. Quruqlikdagi asosiy balandlik zinalarini nomlash pasayish (0-200 m.) va balandlashish o'lchamini qo'yish hamda tekis tog'liklar (200-500 m), past tog'lar (500-1000 m), o'rtacha tog'lar (1000-2000 m.), baland tog'larni tasvirlash (2000 m dan ort).
2. Gipsometrik shkala sxemasini tuzish.

3. Shakla uchun uning tanlangan prinsipi asosida rang gammasini tanlash.

17.1-shakl